

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

20 февруари 2023 г.

12:00 ч.

СТАТИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ¹

Декември 2022 г.

Към края на декември 2022 г. **активите, управлявани от местните и чуждестранните инвестиционни фондове**^{2,3,4}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 8433.2 млн. лева. Техният размер намалява с 406.3 млн. лева (4.6%) в сравнение с декември 2021 г. (8839.5 млн. лева) и се увеличава с 256.4 млн. лева (3.1%) спрямо септември 2022 г. (8176.8 млн. лева).

Като процент от БВП⁵ **общият размер на активите на местните и чуждестранните инвестиционни фондове** към декември 2022 г. е 5.1%, при 6.4% от БВП към декември 2021 г. и 5% към края на трето тримесечие на 2022 г.

1. Размер и структура на активите

Към края на декември 2022 г. **активите на местните инвестиционни фондове** достигат 2765.8 млн. лева, като спрямо същия месец на 2021 г. (2725.9 млн. лева) те се увеличават с 39.9 млн. лева (1.5%). В сравнение със септември 2022 г. (2645.4 млн. лева) активите се увеличават със 120.4 млн. лева (4.6%).

Към края на четвърто тримесечие на 2022 г. **активите на фондовете, инвестиращи в акции**, се увеличават с 209.7 млн. лева (16.8%) до 1459.8 млн. лева при 1250.1 млн. лева към декември 2021 г., а тези на **балансираните фондове, фондовете инвестиращи в недвижими имоти и други** се увеличават с 6.1 млн. лева (1.3%) до 458.5 млн. лева при 452.4 млн. лева към края на декември 2021 г. Спрямо септември 2022 г. **активите на фондовете, инвестиращи в акции**, се увеличават със 117.5 млн. лева (8.8%), а на **балансираните фондове, фондовете инвестиращи в недвижими имоти и други** се увеличават с 5.3 млн. лева (1.2%). Средствата, управлявани от **фондовете, инвестиращи в облигации**, намаляват на годишна база със 175.9 млн. лева (17.2%) до 847.5 млн. лева към декември 2022 г. (1023.4 млн. лева към края на декември 2021 г.). В сравнение със септември 2022 г. активите на **фондовете, инвестиращи в облигации**, намаляват с 2.5 млн. лева (0.3%).

Към края на декември 2022 г. относителният дял на активите на **фондовете, инвестиращи в акции** от общия размер на **активите на местните инвестиционни фондове** е 52.8%, при 45.9% към декември 2021 г. и 50.7% към септември 2022 г. **Фондовете, инвестиращи в облигации**, притежават 30.6% от общата сума на активите към декември 2022 г. при относителен дял от 37.5% към декември 2021 г. и 32.1% към септември 2022 г.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти.

² Разделянето на инвестиционните фондове според вида и инвестиционната им политика е извършено съгласно Регламент № 1073/2013 на Европейската централна банка от 18.10.2013 г., относно статистиката на активите и пасивите на инвестиционните фондове и други нормативни документи на ЕЦБ.

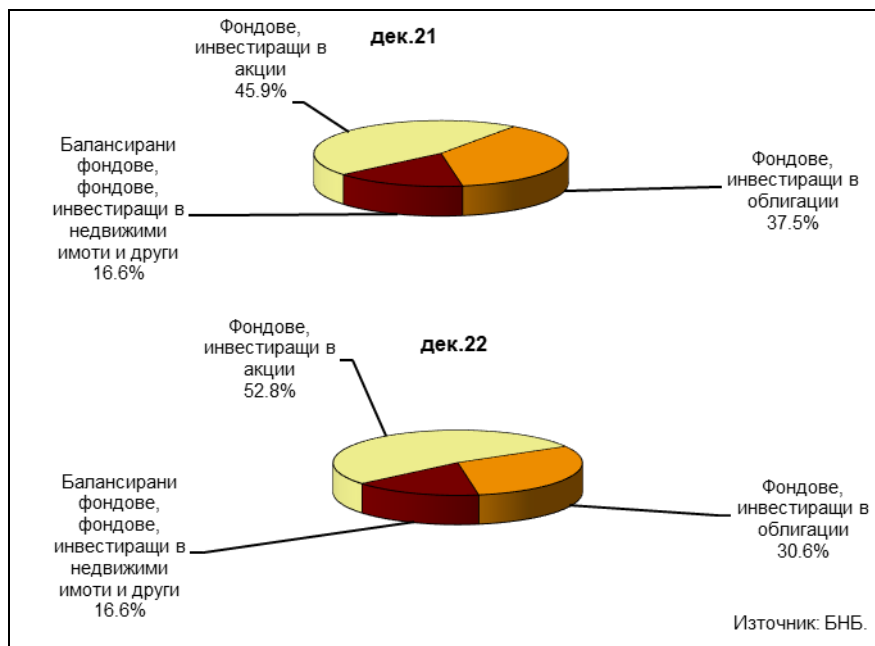
³ Предварителни данни за декември 2022 г. Пълният комплект от таблици за статистиката на инвестиционните фондове и прессъобщението се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Инвестиционни фондове*.

⁴ В обхвата на инвестиционните фондове, с данните за четвърто тримесечие на 2021г. са включени алтернативните инвестиционни фондове от второ тримесечие на 2021г.

⁵ При БВП в размер на 164 773 млн. лева за 2022 г. (прогноза на БНБ) и 139 012.3 млн. лева за 2021 г. (данни на НСИ от 19.10.2022 г.).

Активи на местните инвестиционни фондове
Структура по видове според инвестиционната политика

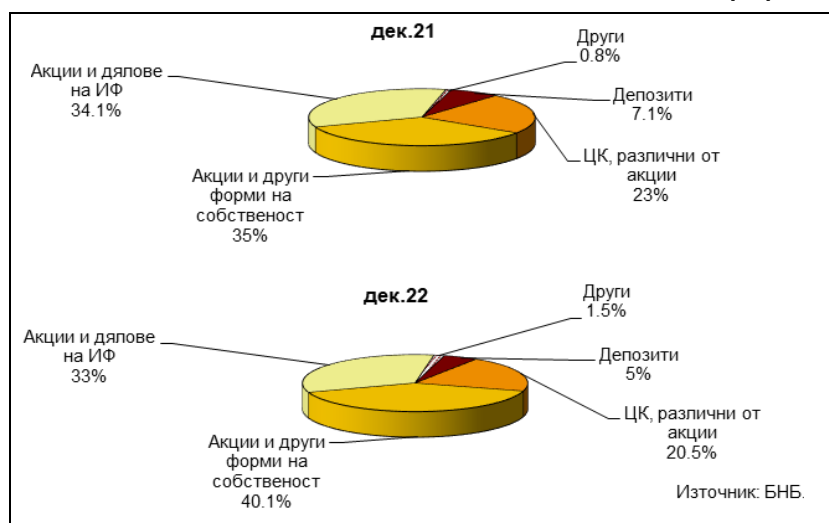
Графика 1

По отношение на **инструментите**, включени в портфейлите на *местните инвестиционни фондове*, към декември 2022 г. спрямо същия месец на 2021 г. инвестициите в *акции и други форми на собственост* се увеличават със 154.4 млн. лева (16.2%) до 1108.9 млн. лева, тези в *акции/дялове на ИД и ДФ* намаляват с 15.3 млн. лева (1.6%) до 913.3 млн. лева, а средствата, вложени в *ценни книжа, различни от акции*, намаляват с 62 млн. лева (9.9%) до 565.7 млн. лева. В сравнение със септември 2022 г. инвестициите в *акции и други форми на собственост* се увеличават с 92.6 млн. лв. (9.1%), тези в *акции/дялове на ИД и ДФ* – с 37.6 млн. лв. (4.3%), а средствата вложени в *ценни книжа, различни от акции* намаляват с 6.3 млн. лева (1.1%). Към края на декември 2022 г. най-големи относителни дялове в общата стойност на активите имат *акциите и другите форми на собственост* – 40.1%, следвани от *акции/дялове на ИД и ДФ* – 33% и *ценни книжа, различни от акции* – 20.5%, при съответно 35% за *акциите и другите форми на собственост*, 34.1% за *акции/дялове на ИД и ДФ* и 23% за *ценни книжа, различни от акции* към края на декември 2021 г. Към септември 2022 г. най-големи относителни дялове в общата стойност на активите също имат *акции и други форми на собственост* – 38.4%, следвани от *акции/дялове на ИД и ДФ* – 33.1% и *ценни книжа, различни от акции* – 21.6%.

**Активи на местните инвестиционни фондове
Структура по инструменти**

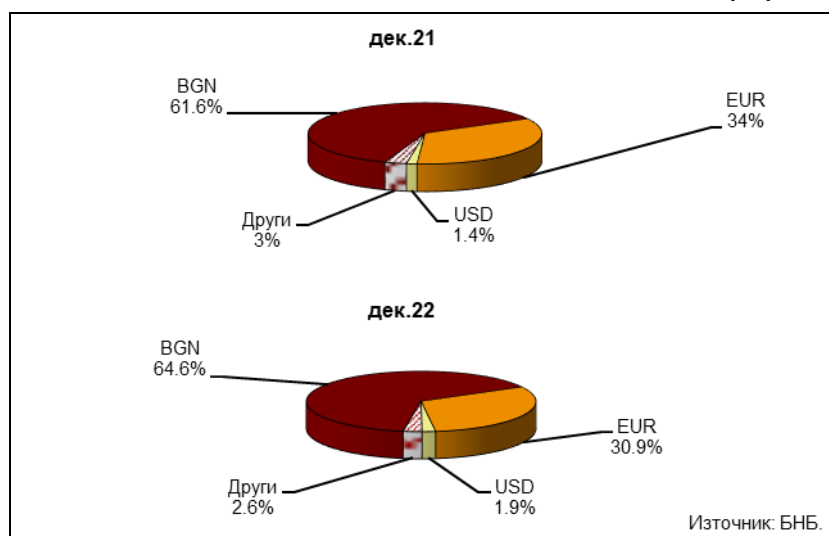
Графика 2

Към края на четвърто тримесечие на 2022 г. основен дял във **валутната структура** на активите на местните инвестиционни фондове имат средствата, деноминирани в български лева – 64.6% и в евро – 30.9%, при съответно 61.6% и 34% към декември 2021 г. Към септември 2022 г. активите, деноминирани в български лева, са 63.1%, а тези в евро – 32.3%.

**Активи на местните инвестиционни фондове
Структура по валути**

Графика 3

Географската структура на ценните книжа⁶ в активите на местните инвестиционни фондове показва, че към декември 2022 г. инвестициите в България се увеличават на годишна база с 214.3 млн. лева (17.8%) до 1419.4 млн. лева при 1205.2 млн. лева към края на декември 2021 г., а в останалите държави от Европейския съюз⁶ намаляват със 110.4 млн. лева (10.4%) до 955.2 млн. лева при 1065.6 млн. лева към края на декември 2021 г. В сравнение със септември 2022 г. инвестициите в България се увеличават със 123 млн. лева (9.5%), а в останалите държави от Европейския съюз намаляват с 5.7 млн. лева (0.6%). Относителният дял на

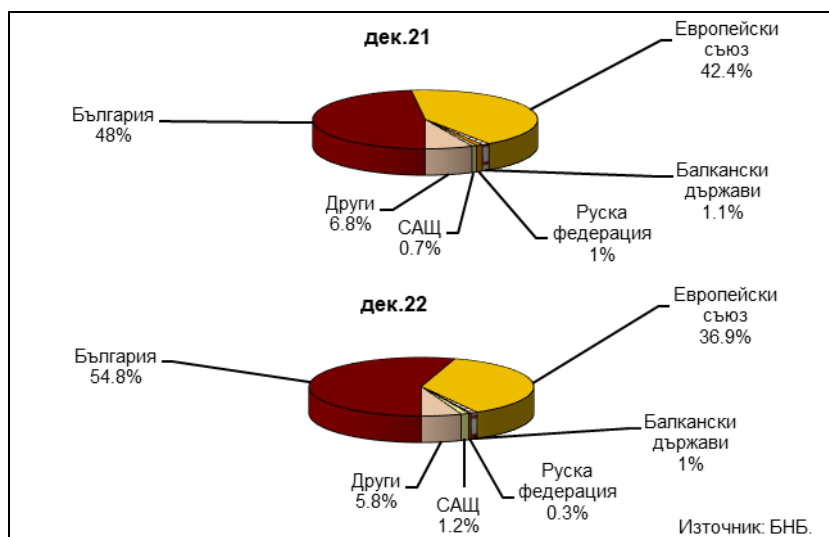
⁶ Ценните книжа включват: ценни книжа, различни от акции (AF.33), акции и други форми на собственост (AF.51) и акции и дялове, емитирани от инвестиционни дружества (ИД) и договорни фондове (ДФ) (AF.52).

⁶ От февруари 2020 г. Европейският съюз не включва Обединеното кралство.

активите на инвестиционните фондове в ценни книжа, емитирани от резиденти, е 54.8% към декември 2022 г. при 48% към края на декември 2021 г. и 52.6% към септември 2022 г. Относителният дял на активите на инвестиционните фондове в ценни книжа, емитирани от резиденти на останалите държави от Европейския съюз към декември 2022 г. е 36.9% при 42.4% към края на декември 2021 г. и 39% към септември 2022 година.

Ценни книжа, притежавани от местните инвестиционни фондове Географска структура

Графика 4

2. Размер и структура на пасивите

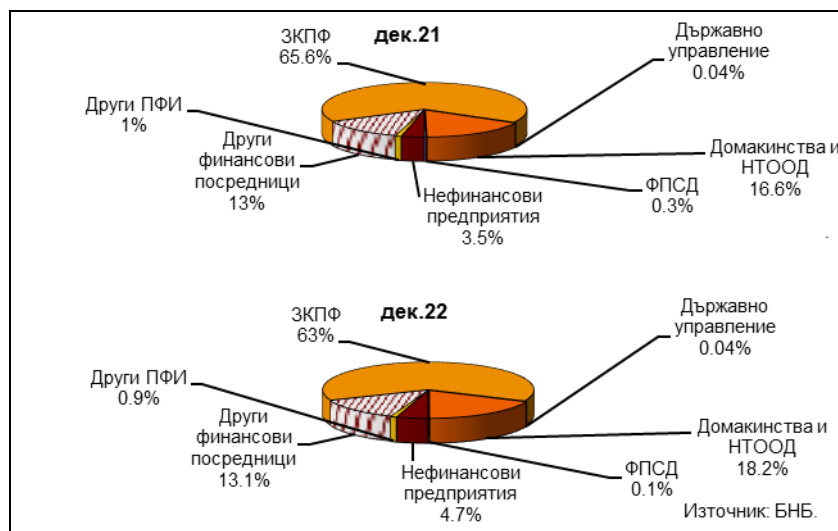
Към края на декември 2022 г. **привлечените от резиденти средства в чуждестранните инвестиционни фондове** са 5667.5 млн. лева. Спрямо същия месец на 2021 г. (6113.6 млн. лева), те намаляват с 446.1 млн. лева (7.3%). В сравнение с края на септември 2022 г. (5531.4 млн. лева) размерът на пасивите на **чуждестранните инвестиционни фондове** към резиденти на България се увеличава със 136.1 млн. лева (2.4%).

По институционални сектори към края на четвърто тримесечие на 2022 г. задълженията на **чуждестранните инвестиционни фондове** към сектор **Застрахователни компании и пенсионни фондове** намаляват с 437.8 млн. лева (10.9%) до 3569.9 млн. лева при 4007.7 млн. лева към декември 2021 г. Пасивите към сектор **Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинства**, се увеличават с 14.4 млн. лева (1.4%) до 1029.8 млн. лева към декември 2022 г. при 1015.4 млн. лева към края на четвърто тримесечие на 2021 г. Спрямо септември 2022 г. пасивите на **чуждестранните инвестиционни фондове** към сектор **Застрахователни компании и пенсионни фондове** се увеличават със 172.8 млн. лева (5.1%), а задълженията към сектор **Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинствата** намаляват с 1.7 млн. лева (0.2%). Основни инвеститори в **чуждестранните инвестиционни фондове** към края на декември 2022 г. са **Застрахователните компании и пенсионните фондове** (63%) и **Домакинствата и нетърговските организации, обслужващи домакинствата** (18.2%). Към края на декември 2021 г. относителните дялове на двата сектора са съответно 65.6% и 16.6%, а към септември 2022 г. – 61.4% и 18.6%.

Привлечени средства на резиденти в чуждестранните инвестиционни фондове

Структура по институционални сектори

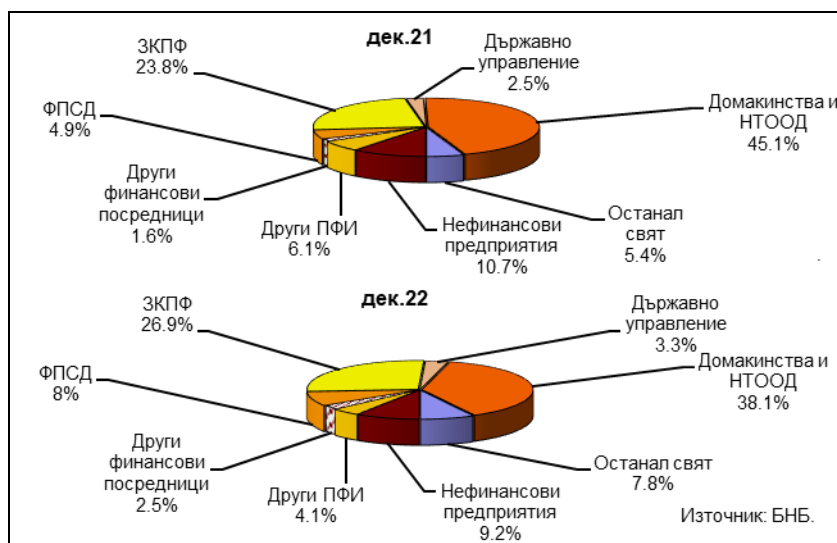
Графика 5

Към края на декември 2022 г. **пасивите на местните инвестиционни фондове** са 2765.8 млн. лева, като размерът на собствения им капитал е 2756.8 млн. лева. Към края на четвърто тримесечие на 2022 г. задълженията на **местните инвестиционни фондове** в собствения капитал към **резиденти** са 2541.1 млн. лева (92.2%), а към сектор *Останал свят* – 215.7 млн. лева (7.8%). Спрямо декември 2021 г. пасивите в собствения капитал към **резиденти** намаляват с 29 млн. лева (1.1%), а към **нерезиденти (сектор Останал свят)** се увеличават със 70.1 млн. лева (48.1%). **По институционални сектори** към декември 2022 г. спрямо същия месец на предходната година задълженията на **местните инвестиционни фондове** към резиденти в сектор *Застрахователни компании и пенсионни фондове* се увеличават с 94.5 млн. лева (14.6%) до 741.4 млн. лева, а към сектор *Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинства* намаляват със 173.3 млн. лева (14.2%) до 1050.3 млн. лева. Спрямо септември 2022 г. задълженията на **местните инвестиционни фондове** в собствения капитал към **резиденти** се увеличават със 103.2 млн. лева (4.2%), а към **нерезиденти** - с 22.8 млн. лева (11.8%). **По институционални сектори** към декември 2022 г. спрямо края на предходното тримесечие пасивите на **местните инвестиционни фондове** към резиденти в сектор *Застрахователни компании и пенсионни фондове* нарастват с 66.9 млн. лева (9.9%), а задълженията към резиденти в сектор *Домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинствата* намаляват с 10 млн. лева (0.9%).

**Собствен капитал на местните инвестиционни фондове
Структура по институционални сектори**

Графика 6

Към края на декември 2022 г. с най-големи относителни дялове в собствения капитал **на местните инвестиционни фондове** са резидентните сектори *Домакинства и НТООД* (38.1%), *Застрахователни компании и пенсионни фондове* (26.9%) и *Нефинансови предприятия* (9.2%). Най-големите относителни дялове към декември 2021 г. са съответно 45.1% за сектор *Домакинства и НТООД*, 23.8% за сектор *Застрахователни компании и пенсионни фондове* и 10.7% за сектор *Нефинансови предприятия*. Относителният дял на сектор *Останал свят (нерезиденти)* е 7.8% от общия размер на собствения капитал към декември 2022 г. при относителен дял 5.4% към края на декември 2021 г. и 7.3% към септември 2022 г.

СТАТИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ

АКТИВИ

УПРАВЛЯВАНИ СРЕДСТВА ОТ ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ ПО ВИДОВЕ ФОНДОВЕ ^{1,2,3}

Таблица 1

Вид фонд	Брой фондове			Управлявани средства в млн. лв.		
	31.XII.2021 г.	30.IX.2022 г.	31.XII.2022 г.	31.XII.2021 г.	30.IX.2022 г.	31.XII.2022 г.
Инвестиционни фондове – общо	1519	1511	1508	8839.5	8176.8	8433.2
Чуждестранни инвестиционни фондове	1358	1354	1351	6113.6	5531.4	5667.5
Местни инвестиционни фондове – общо	161	157	157	2725.9	2645.4	2765.8
Фондове, инвестиращи в акции	96	96	97	1250.1	1342.3	1459.8
Фондове, инвестиращи в облигации	30	28	27	1023.4	850.0	847.5
Балансирани фондове, фондове, инвестиращи в недвижими имоти и други	35	33	33	452.4	453.2	458.5

Предварителни данни за декември 2022 г.

Източници: При местните инвестиционни фондове данните се събират от управляващите дружества и инвестиционните дружества от затворен тип. За чуждестранните инвестиционни фондове данните обхващат пасивите на чуждестранни инвестиционни фондове към местни лица, като източник на информация са местните банки, небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове, институции от сектор Държавно управление и нефинансови предприятия, които инвестират в ценни книжа без посредничество на местно лице инвестиционен посредник.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчитане.

² Разделянето на инвестиционните фондове в представените групи е извършено в съответствие с Регламент № 1073/2013 на Европейската централна банка от 18.10.2013 г. относно статистиката на активите и пасивите на инвестиционните фондове и други нормативни документи на ЕЦБ. В съответствие с тези изисквания разпределението се прави на основата на първоначално обявената инвестиционна политика в Проспектите за публично предлагане на дялове и структурата на портфейла по категория активи, както следва:

Фондовете инвестиращи в акции, инвестират основно в *акции и други форми на собственост и финансови деривати* (рискови активи);
Фондовете, инвестиращи в облигации инвестират основно в *ценни книжа, различни от акции и депозити* (нерискови активи);
Балансираните фондове инвестират приблизително по равно в рискови и нерискови активи;

Фондовете, инвестиращи в недвижими имоти и други инвестират основно в *нефинансови и други активи*.

³ В обхвата на инвестиционните фондове, с данните за четвърто тримесечие на 2021г. са включени алтернативните инвестиционни фондове от второ тримесечие на 2021г.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ

Таблица 2

(млн. лв.)

АКТИВИ НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ^{1,3} Структура по инструменти и валути	31.12.21 г.	31.03.22 г.	30.06.22 г.	30.09.22 г.	31.12.22 г.
По инструменти	2,725.9	2,728.8	2,681.9	2,645.4	2,765.8
Парични средства в каса (AF.21)	1.8	3.3	4.1	1.7	3.6
Депозити (AF.22 + AF.29)	194.6	180.2	148.5	141.1	137.1
Ценни книжа, различни от акции (AF.33)	627.7	602.9	588.7	572.1	565.7
Акции и други форми на собственост (AF.51)	954.5	1,014.1	1,020.3	1,016.3	1,108.9
Акции/дялове на ИД и ДФ (AF.52) ²	928.6	907.4	893.7	875.7	913.3
Нефинансови активи (AN)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Финансови деривати (AF.34)	1.9	0.0	0.0	0.0	0.0
Други активи (AF.7)	9.5	11.8	16.2	18.6	16.9
Кредити (AF.4)	7.3	9.1	10.4	19.9	20.4
По валути	2,725.9	2,728.8	2,681.9	2,645.4	2,765.8
BGN	1,677.8	1,704.3	1,702.3	1,669.1	1,786.5
EUR	926.4	905.3	865.0	853.8	854.5
USD	39.2	42.8	41.8	51.2	52.2
Други	82.5	76.4	72.8	71.3	72.6

Предварителни данни за декември 2022 г.

Източници: Управляващите дружества и инвестиционните дружества от затворен тип.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчитане.

² Акции и дялове, емитирани от инвестиционните дружества (ИД) и договорните фондове (ДФ).

³ В обхвата на инвестиционните фондове, с данните за четвърто тримесечие на 2021г. са включени алтернативните инвестиционни фондове от второ тримесечие на 2021г.

СТРУКТУРА НА ПОРТФЕЙЛА ОТ ЦЕННИ КНИЖА В АКТИВА НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

Таблица 3
(млн. лв.)

АКТИВИ НА МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ ^{1,5} Структура на портфейла от ценни книжа	31.12.21 г.	31.03.22 г.	30.06.22 г.	30.09.22 г.	31.12.22 г.
По групи страни ²	2510.8	2524.4	2502.7	2464.1	2587.9
България	1205.2	1252.8	1315.1	1296.5	1419.4
Европейски съюз ³	1065.6	1036.4	969.9	960.9	955.2
Балкански държави ⁴	27.7	29.4	26.4	24.9	25.7
Руска федерация	24.2	14.8	14.1	12.1	8.6
САЩ	17.3	17.2	22.8	23.9	29.9
Други	170.9	173.8	154.4	145.8	149.0
По институционални сектори	2510.8	2524.4	2502.7	2464.1	2587.9
Нефинансови предприятия (S.11)	443.8	477.8	491.2	483.5	531.8
Други ПФИ (S.122)	44.1	41.8	46.2	45.4	46.4
Други финансови посредници (S.123)	497.4	530.1	543.1	533.0	554.2
Финансови предприятия със спомагателна дейност (S.124)	133.9	143.3	169.0	171.6	221.2
Застрахователни компании и пенсионни фондове (S.128 + S.129)	2.4	3.0	3.0	3.1	4.4
Държавно управление (S.13)	83.6	56.8	62.4	59.9	61.4
Сектор <i>Останал свят</i> (S.2)	1305.6	1271.6	1187.7	1167.6	1168.5

Предварителни данни за декември 2022 г.

Източници: Управляващите дружества и инвестиционните дружества от затворен тип.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчитане.² Разпределението по групи страни е по страна на емитент за съответната емисия.³ От февруари 2020 г. Европейският съюз не включва Обединеното кралство.⁴ Включва Турция, Сърбия, Черна гора, Македония, Албания и Босна и Херцеговина.⁵ В обхвата на инвестиционните фондове, с данните за четвърто тримесечие на 2021г. са включени алтернативните инвестиционни фондове от второ тримесечие на 2021г.

СТАТИСТИКА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ

ПАСИВИ

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ

Таблица 4
(млн. лв.)

ПАСИВИ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ФОНДОВЕ ^{1,2} Структура по институционални сектори	Институционален сектор по ЕСС ² 2010	31.12.21 г.			30.09.22 г.			31.12.22 г.		
		ОБЩО	Рези- денти	Нерези- денти	ОБЩО	Рези- денти	Нерези- денти	ОБЩО	Рези- денти	Нерези- денти
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ - ОБЩО		8,839.5	8,692.9	146.5	8,176.8	7,980.2	196.6	8,433.2	8,216.7	216.6
<i>Чуждестранни инвестиционни фондове</i>		6,113.6	6,113.6		5,531.4	5,531.4		5,667.5	5,667.5	
<i>Местни инвестиционни фондове</i>		2,725.9	2,579.4	146.5	2,645.4	2,448.8	196.6	2,765.8	2,549.2	216.6
ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ		6,113.6	6,113.6		5,531.4	5,531.4		5,667.5	5,667.5	
<i>Нефинансови предприятия</i>	(S.11)	216.7	216.7		277.6	277.6		269.0	269.0	
<i>Други ПФИ</i>	(S.122)	59.1	59.1		58.3	58.3		52.6	52.6	
<i>Други финансови посредници</i>	(S.123)	796.3	796.3		762.0	762.0		741.0	741.0	
<i>Финансови предприятия със спомагателна дейност</i>	(S.124)	15.7	15.7		2.7	2.7		2.9	2.9	
<i>Застрахователни компании и пенсионни фондове</i>	(S.128 + S.129)	4,007.7	4,007.7		3,397.2	3,397.2		3,569.9	3,569.9	
<i>Държавно управление</i>	(S.13)	2.6	2.6		2.1	2.1		2.2	2.2	
<i>Домакинства и НТООД</i>	(S.14 + S.15)	1,015.4	1,015.4		1,031.5	1,031.5		1,029.8	1,029.8	
МЕСТНИ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ		2,725.9	2,579.4	146.5	2,645.4	2,448.8	196.6	2,765.8	2,549.2	216.6
<i>Собствен капитал</i>		2,715.7	2570.1	145.6	2,630.8	2438.0	192.8	2,756.8	2541.1	215.7
<i>Нефинансови предприятия</i>	(S.11)	302.9	290.6	12.3	296.3	249.0	47.3	353.5	255.0	98.6
<i>Други ПФИ</i>	(S.122)	226.0	165.6	60.3	200.9	133.4	67.5	183.5	114.3	69.2
<i>Други финансови посредници</i>	(S.123)	54.7	42.6	12.1	80.6	69.2	11.3	78.0	69.4	8.6
<i>Финансови предприятия със спомагателна дейност</i>	(S.124)	134.3	134.3	0.0	171.3	171.3	0.0	220.6	220.6	0.0
<i>Застрахователни компании и пенсионни фондове</i>	(S.128 + S.129)	668.1	646.9	21.2	707.1	674.5	32.6	747.9	741.4	6.5
<i>Държавно управление</i>	(S.13)	66.6	66.6	0.0	80.2	80.2	0.0	90.2	90.2	0.0
<i>Домакинства и НТООД</i>	(S.14 + S.15)	1263.2	1223.6	39.7	1094.4	1060.3	34.1	1083.1	1050.3	32.8
<i>Заеми</i>		1.5	1.5	0.0	1.3	1.3	0.0	1.6	1.6	0.0
<i>Финансови деривати</i>		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0
<i>Други</i>		8.7	7.7	0.9	13.3	9.6	3.7	7.3	6.4	0.9

Предварителни данни за декември 2022 г.

Източници: При местните инвестиционни фондове данните се събират от управляващите дружества, инвестиционните дружества от затворен тип и Централния депозитар.

За чуждестранните инвестиционни фондове данните обхващат пасивите на чуждестранни инвестиционни фондове към местни лица, като източник на информация са местните банки, небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове, институции от сектор Държавно управление и нефинансови предприятия, които инвестират в ценни книжа без посредничество на местно лице инвестиционен посредник.

¹ В обхвата на инвестиционните фондове не са включени акционерните дружества със специална инвестиционна цел (АДСИЦ), секюритизиращи недвижими имоти, които ще бъдат предмет на отделно отчитане.² В обхвата на инвестиционните фондове, с данните за четвърто тримесечие на 2021г. са включени алтернативните инвестиционни фондове от второ тримесечие на 2021г.